

تحلیل مؤلفه‌های مکتب اکسپرسیونیسم در طراحی فضاهای داخلی*

حامد زاهدویشکائی**، دکتر رضا نقدبیشی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۹/۲۸

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۴۰۳/۱۲/۱۲

چکیده

این پژوهش به بررسی مؤلفه‌های اکسپرسیونیسم و تأثیر آن‌ها بر طراحی داخلی می‌پردازد. اکسپرسیونیسم، با تأکید بر بیان احساسات درونی، در تعامل با هنر و اجتماع، جایگاه مهمی در معماری داخلی دارد. هدف این تحقیق، شناسایی اشتراکات این سبک با طراحی فضاهای داخلی است. روش پژوهش ترکیبی بوده و مؤلفه‌ها از طریق تحلیل محتوای کیفی، با استفاده از کدگذاری باز و محوری استخراج شده‌اند. داده‌ها با نرم‌افزار MAXQDA تحلیل و در نهایت ۵ مقوله‌ی محوری و ۱۶ زیرمؤلفه شناسایی شد. در بخش کمی، ارزیابی معماری اکسپرسیونیستی با نمونه‌گیری غیرتصادفی و زنجیره‌ای از ۱۲ متخصص نقاشی و معماری انجام شد. همچنین، ۹ اثر معماری به روش نمونه‌گیری هدفمند بررسی گردید. نتایج نشان می‌دهد که از میان ۵ معیار و ۱۶ شاخص، فرم‌های منحنی، اغراق، فرم‌های کج و معوج و عدم طبیعت‌گرایی بیشترین تأثیر را بر طراحی داخلی دارند.

واژه‌های کلیدی اکسپرسیونیسم، مدرنیسم، معماری داخلی، فضای داخلی، تحلیل محتوی

* این مقاله برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد معماری داخلی «حامد زاهدویشکائی» با عنوان «معماری داخلی هتل با رویکرد اکسپرسیونیسم (مورد پژوهی: تغییر عملکرد ساختمان جیب به هتل)» است که به راهنمایی دکتر «رضا نقدبیشی» در سال ۱۴۰۳ در دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب به انجام رسیده است.

** دانش‌آموخته، کارشناسی ارشد معماری داخلی، گروه معماری، دانشکده هنر و معماری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Email: hamed.zahed@iau.ac.ir Orcid: 0009-0009-8540-1017

*** استادیار، گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: reza.naghdbishi@iau.ac.ir Orcid: 0000-0002-0662-5955